

Sygn. akt VU 112/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku R. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem

na skutek odwołania R. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 17 grudnia 2012 r. sygn.(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy R. B. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej od dnia 1 listopada 2012 roku na stałe;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy R. B. kwotę 60,00 (sześćdziesiąt) złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VU 112/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. odmówił R. B. dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej. W uzasadnieniu ZUS podał, że wnioskodawca jest zdolny do pracy zarobkowej, a zatem brak jest podstaw do przyznania świadczenia.

Od powyższej decyzji złożył odwołanie w dniu 21 stycznia 2013 roku R. B..

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

R. B. urodził się w dniu (...). Ma wykształcenie zasadnicze zawodowe. Z zawodu jest mechanikiem samochodowym. W okresie aktywności zawodowej był rolnikiem oraz kierowcą samochodu ciężarowego. Prowadził także własną działalność gospodarczą.

(okoliczności niesporne)

W dniu 12 listopada 2007 roku wnioskodawca uległ wypadkowi przy prowadzeniu działalności gospodarczej, w wyniku którego doszło u niego do urazu przebijającego oka lewego oraz urazu tępego oka prawego.

(dowód: zawiadomienie o wypadku k. 1, karta wypadku k. 14 w aktach ZUS)

W okresie od 12 maja 2008 roku do 31 października 2012 roku wnioskodawca był uprawniony do renty z tytułu wypadkowej.

(dowód: decyzje ZUS z dnia 2 września 2008 roku k. 29 oraz 12 listopada 2009 roku k. 44 w aktach ZUS)

W dniu 1 października 2012 roku R. B. wystąpił z wnioskiem o ustalenie dalszego prawa do renty wypadkowej.

(dowód: wniosek o rentę k. 1 w aktach ZUS)

Orzeczeniem z dnia 7 listopada 2012 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, iż wnioskodawca jest zdolny do pracy zarobkowej.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 7 listopada 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 5, 1 w aktach ZUS)

R. B. wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia, w wyniku czego sprawę skierowano do komisji lekarskiej ZUS, która w dniu 10 grudnia 2012 roku, wydała orzeczenie zgodne z opinią lekarza orzecznika ZUS. Po ponownym badaniu zdiagnozowano u wnioskodawcy: praktyczną pourazową ślepotę oka lewego, pourazowe oderwanie tęczówki od podstawy oka prawego.

(dowód: orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 10 grudnia 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 1,1 w aktach ZUS)

Aktualnie u wnioskodawcy występują następujące schorzenia:

- stan po urazie oka prawego i lewego;
- blizna rogów;
- bezsoczewkowatość;
- aniridia oka lewego;
- dializa tęczówki oka prawego
- pourazowa praktyczna ślepotą oka lewego;
- zniekształcenie źrenicy oka prawego.

Obecny stopień zaawansowania powyższych czyni wnioskodawcę częściowo trwale niezdolnym do pracy zarobkowej okresowo od 1 listopada 2012 roku. Niezdolność do pracy pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej z dnia 12 listopada 2007 roku.

(dowód: opinie biegłych lekarzy okulistów D. P. k. 12-15 z opinią pisemną uzupełniająca k. 27 oraz A. C. k. 67-69 z opinią ustną uzupełniająca k. 94, 95 w aktach sprawy)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. Na równi z wypadkiem przy pracy traktowany jest wypadek przy prowadzeniu działalności pozarolniczej (art. 3 ust. 3 pkt 8). Przepis art. 17 ust. 1 i ust. 4 tejże ustawy stanowi, że przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepisy art. 12 ust. 2 i 3 stanowią, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz po drugie możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

W świetle wskazanych powyżej regulacji prawnych istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy R. B. jest osobą niezdolną do pracy, a w dalszej kolejności do ustalenia ewentualnego związku takiej niezdolności z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej, jakiemu uległ on w dniu 12 listopada 2007 roku.

Dla ustalenia powyższych okoliczności, Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego lekarza okulisty D. P., biegłej z zakresu dziedziny medycyny, w ramach której mieszczą się rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia. Z uwagi na kwestionowanie opinii okulistycznej przez organ rentowy konieczne stało się dodatkowo dopuszczenie w trybie określonym w art. 286 k.p.c. dowodu z opinii kolejnej biegłej z zakresu okulistyki A. C..

Opinie opracowane przez wskazane wyżej biegłe Sąd ocenia jako jasne, pełne, logiczne i należycie uzasadnione. Biegłe sporządziły opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy i wynikami badań dodatkowych, jak również po przeprowadzeniu jego osobistego badania. Określiły w opiniach, na jakie schorzenia cierpi obecnie wnioskodawca.

W zgodnej ocenie biegłych D. P. i A. C. wnioskodawca jest obecnie częściowo trwale niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy działalności gospodarczej od dnia 1 listopada 2012 roku.

Biegła D. P. wskazała w opinii, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Przyczyną niesprawności narządu wzroku jest praktyczna jednooczność spowodowana znacznym pogorszeniem ostrości wzroku oku lewego wskutek urazu przebijającego w 2007 roku. W opinii biegła wskazała, że obecnie wnioskodawca jest osobą bezsoczewkową i beztęczówkową w oku lewym i odczuwa silny światłowstręt. Zdaniem biegłej stan narządu wzroku wnioskodawcy nie zmienił się od 2007 roku i nadal powoduje niezdolność do pracy.

W opinii pisemnej uzupełniającej biegła odniosła się do zarzutów podniesionych przez ZUS w piśmie procesowym z dnia 12 kwietnia 2014 roku i podtrzymała swoje stanowisko w przedmiocie uznania wnioskodawcy za osobę częściowo niezdolną do pracy. W opinii wskazała, że wnioskodawca jest z wykształcenia jest mechanikiem samochodowym i przez 25 lat pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. W związku z wypadkiem wnioskodawca utracił zdolność do widzenia obuocznego na trwale i dlatego nie może pracować w zawodach wymagających takiego widzenia. Poza tym z powodu aniridia wnioskodawca cierpi na światłowstręt, co dyskwalifikuje go do wykonywania prac przy komputerze.

Opinia biegłej D. P. znajduje potwierdzenie w opinii kolejnej biegłej z zakresu okulistyki A. C., która również uznała, że wnioskodawca jest częściowo trwale niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej. W ocenie biegłej obecny stan narządu wzroku nie pozwala wnioskodawcy na wykonywanie pracy na dotychczasowym poziomie kwalifikacji, albowiem nieodwracalnie utracił on zdolność do pracy w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego i mechanika maszyn. Oceny tej nie zmienia fakt, iż wnioskodawca zaadaptował się do istniejącej u niego jednooczości.

W opinii ustnej uzupełniającej złożonej na rozprawie w dniu 13 czerwca 2014 roku biegła odniosła się w sposób wyczerpujący do zarzutów podniesionych przez ZUS w piśmie procesowym z dnia 15 kwietnia 2014 roku i podtrzymała w całości wnioski postawione w opinii pierwotnej. Na rozprawie tej biegła wyjaśniła, że występujące u wnioskodawcy schorzenia narządu wzroku wykluczają wykonywanie przez niego pracy w zawodzie wyuczonym, to jest w zawodzie mechanika samochodowego, a także pracy w charakterze kierowcy zawodowego, którą wykonywał przed wypadkiem. Warunki pracy w jakich wnioskodawca może pracować są ograniczone nie tylko ze względu na praktyczną ślepotę oka lewego, ale także, co wymaga zaakcentowania, schorzenia oka prawego. Powyższe czyni wnioskodawcę częściowo trwale niezdolnym do pracy. Bez wpływu na ustalenie niezdolności do pracy u wnioskodawcy pozostaje okoliczność, że wnioskodawca prowadzi nadal działalność gospodarczą, albowiem nie może jej wykonywać w takim zakresie, w jakim wykonywał ją przed wypadkiem, to jest nie może prowadzić i naprawiać samochodów. Zdaniem biegłej orzeczona niezdolność do pracy ma charakter trwały, albowiem nie ma możliwości poprawy stanu narządu wzroku wnioskodawcy, a wręcz przeciwnie występujące u niego schorzenia mogą ulec jedynie pogorszeniu.

Dalszych zarzutów względem opinii biegłej A. C., ani też wniosków dowodowych, organ rentowy nie podniósł, mimo że był reprezentowany na rozprawie w dniu 13 czerwca 2014 roku.

Odnosząc się do zarzutów ZUS trzeba dodatkowo podnieść, iż z całkowicie niezrozumiałych przyczyn Zakład Ubezpieczeń Społecznych odnosi kwestie dotyczące niezdolności do pracy do klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Klasyfikacja ta została określona w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537), wydanym na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 ze zm.), w którym określono klasyfikację zawodów i specjalności stosowaną w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego; gromadzenia danych do określania polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego oraz prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy. Treść powołanych regulacji wskazuje jednoznacznie, iż wolą ustawodawcy nie było użycie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb ustalania niezdolności do pracy na gruncie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto wskazać należy, iż fakt, że wnioskodawca zaadaptował się w pewnym zakresie do istniejącego u niego inwalidztwa i prowadzi nadal działalność gospodarczą, nie może prowadzić do przyjęcia, że odzyskał on w pełni zdolność do pracy zarobkowej. Przed wypadkiem w 2007 roku wnioskodawca w ramach prowadzonej działalności jeździł bowiem samochodami ciężarowymi, a obecnie zajmuje się jedynie przyjmowaniem zleceń i logistyką. Poza sporem pozostaje także, że obowiązujące przepisy nie zabraniają osobom z orzeczoną częściową niezdolnością do pracy wykonywać działalności gospodarczej, o ile dochód z takiego zatrudnienia nie przekracza określonych kwot. Brak takiego zakazu wynika z istoty częściowej niezdolności do pracy i wywodzenie z faktu prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej, że jest on zdolny do pracy zarobkowej jest całkowicie nieuzasadnione.

ZUS nie wykazał również w żaden sposób, że nastąpiła poprawa w stanie zdrowia wnioskodawcy, który to stan był w latach 2008-2012 podstawą do przyznawania mu renty wypadkowej, wywodząc odzyskanie przez niego zdolności do pracy jedynie z adaptacji do obniżonej sprawności wzroku, znajdującej potwierdzenie w dalszej aktywności zawodowej wnioskodawcy. Takie zarzuty organu rentowego mogłyby natomiast odnieść zamierzony skutek, gdyby wnioskodawca dochodził prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, warunkiem do przyznania której jest zniesienie zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Sąd nie podzielił opinii biegłego z zakresu medycyny pracy J. G., w zakresie w jakim wynika z niej, iż wnioskodawca jest osobą zdolną do pracy. Wniosek taki stoi bowiem w oczywistej sprzeczności z przytoczoną na wstępie definicją niezdolności do pracy oraz nie wytrzymuje konfrontacji z opiniami aż dwóch biegłych okulistów, którzy zgodnie uznali, iż wnioskodawca jest nadal częściowo niezdolny do pracy. W ocenie Sądu twierdzenie, że wnioskodawca jako osoba z wykształceniem zawodowym może wykonywać wiele prac w ramach posiadanych przez siebie kwalifikacji, nie może prowadzić do przyjęcia, iż jest on w pełni zdolny do wykonywania pracy zarobkowej. Z materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż wnioskodawca jest z zawodu mechanikiem samochodowym i w dotychczasowej aktywności zawodowej pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. W świetle opinii biegłych okulistów D.P. i A. C., a również i biegłego J. G. nie budzi zaś wątpliwości, że wnioskodawca nie jest w stanie pracować w tych zawodach, albowiem ich wykonywanie łączyłoby się z występowaniem przeciwwskazań wskazanych przez biegłych. Powyższe już samo w sobie czyni wnioskodawcę częściowo niezdolnym do pracy.

Wobec stanowczych wniosków płynących z opinii aż dwóch biegłych okulistów D. P. i A. C., że wnioskodawca jest obecnie częściowo trwale niezdolny do pracy zarobkowej okresowo od dnia 1 listopada 2012 roku nie było potrzeby dalszego mnożenia opinii uzupełniających, ani powoływania kolejnych biegłych na okoliczności, które zostały już dostatecznie wyjaśnione. Opinie te, po ich uzupełnieniu w toku postępowania, należało bowiem przy uwzględnieniu treści art. 233 § 1 k.p.c. ocenić jako fachowe, rzetelne oraz pełne.

Sąd przyznał wnioskodawcy świadczenie rentowe na stałe w oparciu o dyspozycję zawartą w art. 13 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, albowiem według wiedzy medycznej nie ma możliwości na odzyskanie przez niego zdolności do pracy przed upływem pięciu następnych lat.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie „1” sentencji.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. oraz przepisów § 11 ust. 2 w zw. § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490).